

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

NR. 24 / AUGUST 2013

24

Proiectele eTwinning – ambasadoarele educației |

de ELENA MONICA CIOBANU

Temelia platformei eTwinning, calitatea și comunicarea: calitate versus
cantitate, comunicare versus izolare în educație |

de CRINA-AURELIA BERCOVICI

Platforma eTwinning, un portal european cu perspective moderne în educație
de ROXANA CHIRTES

Proiectul eTwinning "Graphic novels in the classroom" – un demers cross-
curricular creator | de NICULINA CHIPER

Proiect interdisciplinar prin eTwinning: "Environmental Project", pas cu pas |
de GEORGETA-IRINA RUSU

Proiect internațional eTwinning "Les enfants pendant la Deuxième Guerre
Mondiale" – pentru o memorie colectivă |

de RUXANDRA-MAGDALENA MANEA

Îmbunătățirea sistemelor de e-learning în vederea dezvoltării competențelor
metacognitive la studenți | de MARIA CANTER

eTwinning – o abordare integrată a competențelor cheie |
de PETRUȚA LOSTUN

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea Profesorilor)

Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

Irina VASILESCU (Școala Nr. 195 București)

Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Proiectele eTwinning – ambasadoarele educației

De **Elena Monica Ciobanu**

eTwinning este o platformă online gratuită, destinată elevilor, cadrelor didactice și personalului nedidactic, platformă de desfășurare de proiecte, de schimb de experiențe, de învățare și de interacțiune. Portalul promovează și facilitează colaborarea între școli prin utilizarea noilor tehnologii, contribuind la formarea competențelor secolului XXI a tuturor celor implicați.

Activitatea desfășurată pe platforma eTwinning aduce beneficii atât celor care sunt implicați în activitățile desfășurate cât și școlii și comunității școlare în general. Progresul este vizibil la nivelul performanțelor școlare și la nivelul disciplinelor predate în școală. În eTwinning sunt înscrise peste 100.000 de școli; peste 200.000 de profesori derulează circa 30.000 de proiecte (date culese în 26 aprilie 2013). Apărut ca o măsură acompaniatoare a Programului Comenius al LLP, în 2005, eTwinning a avut o ascensiune și o dezvoltare deosebită, astăzi devenind cea mai mare comunitate a cadrelor didactice de pe continentul european.

De ce să te alături comunității eTwinning?

În primul rând, eTwinning este un spațiu virtual sigur. Aici regulile sunt respectate și nu există pericolele care ne pândesc adesea când utilizăm Internetul. Apoi, este un spațiu care oferă acces nelimitat și gratuit. Se pot stabili legături cu alți profesori din țară și de peste hotare, pentru a face schimb de idei, pentru a învăța bazându-ne pe experiență, pentru a colabora. Există o pagină proprie de profil unde, constant, se pot împărtăși bune practici, disemina rezultate și produse ale activității proprii, posta idei de proiecte etc. În laboratoarele eTwinning se desfășoară seminarii online de învățare intensivă, cu o tematică diversă, moderate de un specialist. Aici au loc discuții și dezbateri, se lucrează în grup și se desfășoară activități cu aplicabilitate în clasă. Tot pentru formare profesională, dar și pentru a schimba idei și opinii sau pentru a găsi răspunsuri la întrebări comune legate de proiectele eTwinning sau de activitatea didactică, pe platformă există și Camerele profesorilor și Grupurile profesorilor. Acestea sunt platforme cu acces restricționat, în cadrul cărora membrii discută și colaborează pe un subiect anume. Pentru asistență, există la nivelul fiecărei țări înscrise Biroul Național de Asistență-în România găsiți mai multe informații despre acesta accesând etwinning.ro.

Principalul avantaj al platformei îl reprezintă suportul pentru derularea de proiecte. Proiectele eTwinning pot fi cu ușurință integrate în curriculum și oferă o cale eficientă de dezvoltare a competențelor celor implicați în actul educațional, de aducere a școlii în realitate, de adaptare a acesteia la noua generație. Dacă un proiect îndeplinește criteriile de acordare - pe care le găsim postate pe portal — după o aplicație online, primește Certificatul Național de Calitate, certificat pe care, de doi ani, îl primesc și elevii implicați. Proiectele care primesc cel puțin două Certificate de Calitate, de la doi parteneri din țări diferite, pot fi propuse pentru Certificatul European de Calitate. Cea mai mare distincție pe care o poate obține un proiect eTwinning este unul din premiile anuale eTwinning.

Experiența eTwinning. Turn off a game, turn on a book

După ce am parcurs cursul "Introducere în eTwinning", derulat pe platforma iTeach, a apărut dorința derulării unui proiect. După multe căutări, am întâlnit persoana cu care aveam multe în comun: dorința implementării unui proiect inedit, multe idei care așteptau să fie puse în practică. De aici și până la dermararea unui proiect eTwinning a mai fost un singur pas: întoarcerea la carte, indiferent de limba în care este scrisă și implementarea în rândul copiilor a sloganului "Să Citim Pentru Mileniul Trei".

Proiectul își propune:

- să aducă experiențe noi pentru elevi;
- să dezvolte abilitățile creative ale elevilor;
- să vină în sprijinul elevilor, în procesul de învățare a diversității culturale;
- să realizeze comunicarea între copiii de diferite naționalități, comunicare ce este importantă în procesul de descoperire a asemănărilor și deosebirilor dintre cetățenii Europei;
- să motiveze elevii să citească;

Proiectul este derulat în diferite *etape*, pe parcursul unui an școlar și cuprinde următorii pași:

- Septembrie — octombrie: fotografii și creații ale proiectului care să cuprindă aspecte din activitățile derulate sub titlul "Lectura de vacanță";
- Noiembrie — decembrie: desene, fotografii, realizarea unor prezentări Power-Point, despre sărbătoarea Crăciunului, povești de Crăciun din toate țările partenere;
- Februarie — martie: desene, fotografii, realizarea unor prezentări Power-Point ale activităților realizate în bibliotecă;
- Aprilie — "Turul cărții" (schimb de cărți între țările partenere)
- Mai — activități pe care le derulează fiecare partener, conform nevoilor propriilor elevi (nevoi descoperite pe parcursul derulării proiectului).

Domeniile de lucru ale proiectului sunt următoarele:

- Artă și imagine: folosirea culorilor ca un element de expresivitate și comunicare, producerea de reprezentări a unor povești citite sau ascultate;
- Religie: lecturarea unor pasaje din Biblie;
- TIC: realizarea de imagini în Paint;
- Muzica: realizarea unor cântece, audite, etc.
- Educație civică: ascultarea și citirea de povești din țările partenere;
- Educație socio-afectivă: Experimentarea și promovarea unor metode de ascultare și citire individuală și de grup

Instrumente de lucru. Colaborarea între școli s-a realizat în mod eficient prin email, Yahoo Messenger, Twinblog, spațiul virtual eTwinning, forumuri, chat, wikispace, etc. Alte instrumente utilizate în cadrul acestui proiect: powerpoint-ul; imagini foto;

desene; clipuri video; texte.

Rezultate și impact. Proiectul se dorește a fi o experiență de colaborare europeană în care profesorii și elevii își vor dezvolta propriile abilități educaționale. Impactul asupra elevilor: creșterea interesului pentru lectură; respectul față de ideile altora; acceptarea diversității culturale. Impactul asupra cadrelor didactice implicate: îmbunătățirea metodelor didactice utilizate la clasă; comunicarea în limba engleză s-a îmbunătățit; au dobândit deprinderi TIC.

Recunoaștere. Proiectul a primit titlul de "Proiectul lunii iulie 2011".

Puncte forte ale proiectului și lecții învățate – Promovarea diversității culturale și lingvistice – Integrarea activităților proiectului în curriculum-ul școlar. – Elevii implicați în proiect și-au dezvoltat interesul pentru lectură, plăcerea de a citi și gustul estetic în domeniul literaturii. – Colaborarea dintre școlile partenere, toți partenerii lucrând la toate activitățile din proiect și participând la realizarea produselor finale.

Adrese web utile: 1. www.etwinning.net 2. ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Online: http://www.etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiectele-etwinning-ambasadoarele-educatiei>)

Temelia platformei eTwinning, calitatea și comunicarea: calitate versus cantitate, comunicare versus izolare în educație

De **Crina-Aurelia Bercovici**

Prezentul articol face o scurtă comparație între calitatea și cantitatea, între comunicarea și izolarea în educație, cu sublinierea faptului că foarte „aproape” de noi există și se construiește zi de zi o platformă a educației: eTwinning. Beneficiarii acestei platforme suntem toți: profesorii, elevii, părinții, comunitatea, „de la mic la mare”, în general.

Introducere și scurt istoric

Am scris acest articol din dorința ca și alți colegi mai mici sau mai mari să încerce, să aibă curajul, să fie motivați să trăiască „experiența eTwinning”, care mie și elevilor mei mi-a adus multe

satisfacții profesionale. Implicit despre activitățile din școala noastră, despre frumusețile zonei în care trăim, despre meleagurile românești au auzit și învățat, prin intermediul proiectelor derulate pe platformă, elevi și profesori din școlile partenere sau pur și simplu alți factori educaționali. La rândul nostru am aflat lucruri noi despre alte meleaguri, am construit pentru elevii noștri proiecte de învățare bazate pe respect, seriozitate și multe informații utile.

Mă adresez colegilor „mai mici”, deoarece experiența mea la catedră este între 25-30 ani. Știu că au în favoarea lor tinerețea, entuziasmul, dorința de afirmare, curiozitatea. Prin articolul îi îndemn și pe colegii „mai mari”, care au o frumoasă experiență didactică, ce poate fi pusă în practică, sunt dornici de autodepășire, serioși și perseverenți să fructifice avantajele folosirii platformei.

Experiențe în eTwinning

Cu pași timizi, cu multă precauție și cu sprijin din partea moderatorilor cursurilor absolvite, am derulat proiecte umăr la umăr cu colegi din alte țări. Multe lucruri le-am descoperit împreună, multe lucruri ni le-am împărtășit unii altora. Nu conta și nu contează vârsta, faptul că mai strecuram câte o greșală de exprimare în limba de lucru a proiectului, importante erau și sunt respectul, dorința de învățare, faptul că împreună, datorită cooperării dintre noi am finalizat proiecte de succes.

Și iată că, datorită comunicării dintre noi, am reușit să ieșim din izolare, să promovăm școala, orașul, țara. Responsabilitatea este mare, dar și „micile reușite” au „un gust delicios”, te determină să continui, să înveți, să împărtășești.

De-a lungul timpului elevii din școala noastră au beneficiat de avantajele oferite de utilizarea acestei platforme. Am să enumăr proiectele în care am fost implicată ca fondator sau membru: Mathem'Alphabet Book (11.07.2010 -14.06.2011) - Certificat european de calitate 2011: Maths Riddles (13.06.2011-30.04.2012) - Certificat european de calitate 2012, Maths Without Frontiers (13.04.2010 - 17.09.2011) - Certificat european de calitate 2011, Smile with number (înregistrat în 15.12.2011) — în derulare, Start Teaching with Alternative Route (STAR) (înregistrat în 07.01.2013)- în derulare, Triangles are everywhere (03.06.2012 — 03.06.2013), Around The Year In 20 Days (18.06.2010-21.03.2011) - Certificat european de calitate 2011, Georg on tour (14.04.2011-24.08.2012) - Certificat european de calitate 2012. Detalii despre proiecte găsiți la adresa etwinning.ro/harta-etwinning-2012 sau pe pagina școlii: www.ciordas.ro/proiecte.

După cum observați, am avut de ales între cantitate și calitate. Am coordonat între 2-3 proiecte anual. De ce? Am urmat îndemnul și exemplul mentorilor mei. Cine sunt ei? Vă las să le descoperiți singuri activitatea. Ca indicii, vă dau câteva prenume răsunătoare pe platformă: Irina, Daniela, Gabriela, Cornelia, Cristina, Alexandra, Simona, Olimpius etc. O bună parte din proiectele de mai sus au fost recompensate cu Certificat European de Calitate, încă o dovadă a cooperării deoarece inițial cel puțin doi parteneri am obținut Certificat Național de Calitate.

În proiecte am lucrat alături de profesori de diferite specialități din diferite țări și întotdeauna de colegii de limbi străine, de informatică, diriginții elevilor din școala noastră.

Începând cu anul viitor școlar, 2013-2014, voi preda două

CDȘ-uri având ca temă „Matematică fără frontiere-proiecte internaționale”. Îmi propun ca împreună cu elevii mei să tipărim niște auxiliare pe care apoi să le poată folosi și alți colegi. În cadrul acestui opțional elevii vor învăța, alături de elevi din Europa, pe platforma eTwinning. Cred că părinții și elevii mei vor fi mulțumiți de ceea ce le voi oferi. Va fi mult de lucru, s-ar putea să avem bariere de timp, de spațiu sau financiare dar le vom depăși. Dorim să devenim „ambasadori ai matematicii” în particular, „ambasadori ai platformei eTwinning” în general. Primii pași i-am făcut deja!

În loc de concluzii

Pe scurt: Platforma eTwinning, o comunitate a școlilor din Europa, este coordonată de European Schoolnet. În România, acțiunea eTwinning este coordonată de Centrul pentru Inovare în Educație -TEHNE (2), în parteneriat cu Institutul de Științe ale Educației (6). Alăturați-vă cu încredere acestei comunități! Nu uitați: Pe platforma iTeach (4) sunt propuse niște cursuri utile și interesante pe care ar fi bine să le urmați. Mult succes! Recomandare: După ce veți câștiga experiență pe platformă, fiți la rândul dumneavoastră voluntari și mesageri ai învățării, calității și comunicării de pe platforma eTwinning (3)!

Bibliografie (1)

www.etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf (2)
www.tehne.ro (3) www.etwinning.net/ro/pub/index.htm (4)
www.iteach.ro/ (5) www.edu.ro (6) www.ise.ro (7)
www.ciordas.ro

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/temelia-platformei-etwinning>)

Platforma eTwinning, un portal european cu perspective moderne în educație

De **Roxana Chirtes**

În cadrul acestui articol am încercat să evidențiez importanța participării cadrelor didactice la proiecte educaționale internaționale de colaborare desfășurate pe platforma eTwinning. Aceste proiecte oferă o modalitate eficientă de abordare a educației în secolul XXI, completează și întregesc strategiile privind asigurarea calității educației, permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii, oferă noi modalități de învățare realizate cu elevii și cresc interesul și motivația elevilor pentru învățare. Totodată platforma eTwinning contribuie la cunoașterea altor sisteme de învățământ și oferă posibilitatea transpunerii curriculumului formal în activități

educaționale interesante.

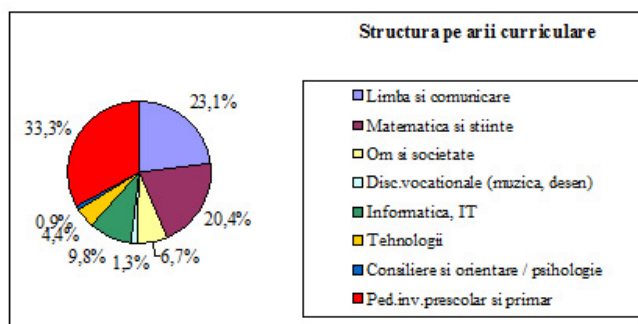
Introducere

Platforma eTwinning este o rețea europeană a cadrelor didactice, o comunitate a școlilor europene care oferă oportunități pentru dezvoltare profesională, implementarea unor proiecte educaționale între școli din Europa, participarea la seminarii internaționale de formare profesională cât și schimb de experiență între dascăli.

Acțiunea „eTwinning” face parte din Programul de învățare permanentă al Comisiei Europene. ETwinning facilitează accesul profesorilor la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din țările europene, iar pentru elevi, oferă posibilitatea să comunice cu alți elevi din țările participante, să afle elemente culturale sau de educație în țările partenere, să învețe utilizând noile tehnologii și să își perfecționeze competențele de comunicare în limbi străine. Prin intermediul platformei, eTwinners au acces la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/schimburi de experiență. Elevii și cadrele didactice au acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic.

eTwinning în România

În România, acțiunea eTwinning este coordonată de Centrul pentru Inovare în Educație -TEHNE (www.tehne.ro), în parteneriat cu Institutul de Științe ale Educației (www.ise.ro). Din cercetările realizate de către o echipă de cercetare de la TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației s-a constatat că ariile curriculare implicate cu o pondere mai mare sunt cele din pedagogia învățământului preșcolar și primar.

În județul Arad, ponderea de implicare a cadrelor didactice pe platforma eTwinning este 2,6% în mediul rural și 0,5% în mediul urban.

Proiectul eTwinning "European countries – United in diversity"

În cadrul școlii unde eu profez, am derulat Proiectul "European countries – United in diversity", cu parteneri din Franța, Croația și Polonia. Participarea la acest proiect a prins contur în urma puternicei dorințe de a ne plimba virtual împreună cu elevii prin fiecare țară europeană, de a-i cunoaște geografia, locurile, tradițiile (sărbători religioase, festivaluri, obiceiuri, dansuri populare tradiționale), simboluri specifice acestor țări, unele

construcții moderne, personalități). Elevii implicați în acest proiect au avut vârste cuprinse între 7 și 10 ani. La realizarea proiectului au participat 20 de elevi și două cadre didactice de la Școala Gimnazială "Caius Iacob" din Arad, 19 elevi și un cadru didactic din Franța, 17 elevi și un cadru didactic din Polonia și 10 elevi și un cadru didactic din Croația. Disciplinele implicate a fost în primul rând limba engleză și discipline din învățământul primar (literatură, educație plastică, abilități practice, istorie, geografie, educație civică, informatică).

Obiectivele acestui proiect au fost: motivarea elevilor de a utiliza limba engleză și de a-și perfecționa abilitatea de comunicare într-o altă limbă; îmbogățirea sistemului de cunoștințe cu informații referitoare la țările partenere și mărirea gradului de conștientizare a diversității culturale printre elevi precum și utilizarea competențelor IT în realizarea activităților.

Proiectul a avut mai multe etape. În primele trei săptămâni ale desfășurării proiectului, elevii din fiecare țară au postat pe platformă: texte, imagini, documente video, prezentări powerpoint prin care și-au prezentat țara și școala. În următoarea etapă, activitățile realizate în proiect s-au desfășurat pe următoarele teme: Tradiții și zile speciale, Personalități importante, Basme, legende și eroi, Locuri importante și frumoase, Muzică/Filme/ Cărți și Sport, Rime/Cântece și Jocuri. Forumul a fost folosit pentru comentarea documentelor încărcate pe platformă. Elevii fiecărei țări și-au prezentat documentele pe baza temelor propuse. La sfârșitul fiecărei etape a proiectului, fiecare grup de elevi a realizat prezentări ce însumează munca lor. Acestea au fost prezentate elevilor de la celelalte școli prin intermediul instrumentului Twin Space. Alte instrumente și programe utile au fost: Chat-ul, Forumul, MP3, Audio conference, Jurnal de proiect, email, powerpoint, video, imagini, word. S-a realizat și o conferință online, în cadrul căreia elevii au avut posibilitatea să se cunoască, să comunice în limba engleză și să-și adreseze întrebări și răspunsuri.

Produsele finale ale proiectului au constat în postere și prezentări powerpoint, care au redat ceea ce au învățat elevii despre "alte țări", precum și afișe (unul despre ceea ce ne unește și unul despre ceea ce ne diferențiază). Toate produsele și imaginile din cadrul activităților se găsesc pe spațiul TwinSpace ale proiectului <http://new-twinspace.etwinning.net/web/p96196>.

Acest proiect a fost primul la care am participat pe platforma eTwinning și a avut un impact deosebit în rândul elevilor. Elevii au fost activ implicați, s-au arătat deosebit de interesați, au învățat să coopereze, să lucreze în echipă, au fost fascinați pentru că au folosit calculatorul.

Activitățile proiectului au fost desfășurate și valorificate de noi în cadrul activităților extracurriculare, în cadrul sălii de clasă, în cabinetul Multimedia cu un computer și videoproiector. Elevii au participat la proiect și folosind computerele și accesând Internetul de acasă, ca apoi să valorificăm împreună, în clasă. Am colaborat cu colega de limba engleză pentru realizarea unora dintre activitățile proiectului.

Din cauza lipsei de timp, a accesului limitat la Internet și a lipsei unui calculator din sala de clasă, desfășurarea activităților online în contact direct au fost mai restrânse, activitățile au fost pozate și filmate, ca apoi să fie postate online.

Concluzii

Impactul proiectului desfășurat pe platforma eTwinning a fost unul benefic atât pentru elevi cât și pentru mine, mai ales că a fost prima noastră încercare de a realiza astfel de activități care ies din tiparul lecțiilor obișnuite de la clasă. Aceștia au cunoscut alți elevi din alte țări, au avut șansa de a vedea online, cum arată alte școli din alte țări. Elevii au fost implicați direct, au colaborat între ei, au investigat singuri și au prelucrat informațiile, fiind doar coordonați. Proiectul a contribuit la înțelegerea de către elevi a realităților culturale din țările participante și la deschiderea spre o nouă lume. A avut un efect semnificativ în formarea unei atitudini europene pozitive, adecvate, responsabile și i-a pregătit pe elevi să acționeze responsabil în mediul digital. Elevii și-au format o imagine clară despre țările partenere, grație schimbului aproape zilnic de informații. Au sesizat diferențele și asemănările dintre țări. În acest fel, și-au format propriile păreri, fără să fie influențați de prejudecăți și stereotipuri.

Ceea ce am observat, ca dascăl, este faptul că elevii au fost motivați, s-au implicat cu plăcere, fără constrângere în activitățile proiectului ceea ce m-a bucurat foarte mult că au învățat din plăcere. În urma participării la proiectul eTwinning "European countries - United in diversity", relațiile cu elevii s-au îmbunătățit, am primit o mai mare încredere în utilizarea în activitatea didactică a noilor tehnologii și mi-a oferit o schimbare în predare.

Acest proiect a fost doar o portiță spre un mod nou de a realiza activitățile la clasă și îl voi continua în cadrul opționalului "Europa — prieteni fără frontiere".

Bibliografie:

ISTRATE, O. et al. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Online: http://www.etwinning.ro/eTw_RO12_raport_preliminar.pdf
GEMENE Violeta, IVĂNCESCU Elena (2013) „Comenius-eTwinning: respect pentru diversitate”. În revista

„Împreună”, nr. 11, anul V, Timișoara: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu” din Timișoara. CRIȘAN, Gabriela-Ileana (2013) „Cum se realizează un proiect colaborativ eTwinning”. În: iTeach-experiențe didactice, București: Centrul pentru Inovare în Educație și Institutul de Științe ale Educației, pp.11-12 (Online: www.iteach.ro/experiencedidactice)

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/platforma-etwinning-un-porta-l-european-cu-perspective-moderne-in-educatie>)

Proiectul eTwinning "Graphic novels in the classroom" – un demers cross-curricular creator

De **Niculina Chiper**

Prin intermediul proiectului "Graphic novels in the classroom", s-a creat deprinderea liceenilor de a concepe narațiuni grafice, pornind de la opere literare cunoscute, ceea ce implică o anumită modelare a orizontului de așteptare în sens meliorativ, cultivarea atitudinii reflexiv analitice și construirea unui demers interpretativ propriu, având ca vehicul imaginea (desenul, ori instrumentele TIC) și textul în limba engleză. Proiectul poate fi implementat cu ușurință în orice altă școală. Elevii au dovedit o reală deschidere pentru graphic novel, gândindu-se la o profesie viitoare legată de acest domeniu.

Proiectul "Graphic novels in the classroom" derulat pe platforma eTwinning.net (<http://new-twinspace.etwinning.net/web/p83117>) se adresează elevilor cu vârsta între 14-18 ani și reunește contribuțiile a opt școli partenere. Scopul proiectului îl constituie facilitarea dialogului intercultural între elevii europeni, prin crearea unor romane grafice având teme variate: multiculturalism, dimensiunea de gen, etnicitate, globalism etc.

Mai întâi, a existat o etapă de documentare asupra acestui gen (romanul grafic). Spre deosebire de specia din care se desprinde, romanul grafic își construiește narațiunea prin nenumăratele derivări stilistice ale benzilor desenate: intrigile depășesc formula tradițională, ajungând la cititor prin alchimii de imagini și text. Termenul este folosit însă în sensuri mai largi, acoperind și lucrări de nonficțiune sau proze scurte, concepute însă după principiile artei secvențiale. Datorită combinației dintre imagine și text, cititorii au la dispoziție simboluri vizuale pentru descifrarea intrigii, chiar dacă nu cunosc semnificația unor cuvinte. Fiind constituit dintr-o serie de diapozitive (panel-uri), romanul grafic invită cititorii să devină implicați în narațiune, pentru a conștientiza întâmplările de la un panel la altul.

Am consultat o serie de materiale despre semnificația romanului grafic — de exemplu, [youtube.com/watch?v=P8-04ISNPsa](https://www.youtube.com/watch?v=P8-04ISNPsa) și [slideshare.net/RaeAnna/graphic-novels-1137714](https://www.slideshare.net/RaeAnna/graphic-novels-1137714)).

A urmat postarea prezentărilor individuale pe blog și a informațiilor despre școala/orașul/ țara de proveniență. Comentariile elevilor au evidențiat dorința de cunoaștere a problemelor educației din școlile partenere.

S-au redactat apoi analize ale unor romane grafice și s-au identificat/studiat operele unor autori de referință. Eseurile elevilor au cuprins o analiză retorică (unitatea dintre comunicarea vizuală și cea lingvistică, conținutul secvențelor, evoluția personajelor) și o analiză a publicului-țintă (întrucât vizează anumite grupe de vârstă cu interese specifice). Elevii români au ales următoarele *graphic novels*: „Portretul lui Dorian Gray” (o adaptare a romanului scris de Oscar Wilde) și „From Hell”, „The Ballad of Halo Jones”, „Promethea” de Alan Moore.

În cazul echipei noastre, piatra de încercare a constituit-o decizia de a desena manual/digital după o operă literară studiată la limba și literatura română. Astfel, elevii au conceput două versiuni independente de graphic novel, adaptări ale un basm cult cunoscut, „Povestea lui Harap-Alb” de Ion Creangă. Firește că munca de două luni și jumătate a echipei lui Ciprian, de a transpune în desene episoadele esențiale din basmul cult citat, nu s-a dovedit deloc ușoară. În schimb, echipa lui Bogdan a realizat destul de repede versiunea digitală, după ce s-a familiarizat cu instrumentele web 2.0 (Blabberize, Voki, Xtranormal, Bitstrips for Schools, Comic Life, Go Animate, Make Beliefs Comix!, Pikistrips, Pixton). Combinația dintre imagine și text (în limba engleză) a facilitat comunicarea intrigii, a subiectului narațiunii alese în cadrul celor două versiuni de graphic novel, adaptări ale basmului cult Povestea lui Harap-Alb. ([slideshare.net/nchiper/the-tale-of-harap-alb-by-bogdan-cameni](https://www.slideshare.net/nchiper/the-tale-of-harap-alb-by-bogdan-cameni), [slideshare.net/nchiper/the-tale-of-harap-alb-by-ciprian](https://www.slideshare.net/nchiper/the-tale-of-harap-alb-by-ciprian)).

A urmat o expoziție a acestor lucrări la liceu, care s-a bucurat de un succes deosebit în rândul adolescenților. Elevii au prezentat în cadrul unui atelier organizat de Centrul de Informare Europe Direct (CIED) București, găzduit de Institutul European din România (IER), „Modalități de promovare a cetățeniei active în rândul tinerilor”, cele două versiuni de *graphic novel*.

Școlile partenere au avut o colaborare bună. Materialele informative și programele de realizare a narațiunilor grafice au fost postate de către echipa norvegiană, fondatorul acestui proiect. Comentariile, corespondența atestă interacțiunea dintre parteneri pe tot parcursul derulării proiectului. Școlile partenere au avut libertatea alegerii subiectelor și a modalităților de concepere a produselor finale. Opiniile elevilor/profesorilor asupra derulării proiectului se regăsesc în padlet-ul din cadrul modulului de evaluare. Am utilizat blogul, sălile profesorilor și ale elevilor, web content, galeria de imagini, biblioteca de documente; am postat documente word și powerpoint; de asemenea, am utilizat comic life pentru graphic novel, issuu, flipshack, slideshare.

Dimensiunea complexă a romanului grafic, munca imensă depusă la realizarea acestui proiect etwinning au determinat elevii să aprecieze abilitatea de-a spune o poveste în limba engleză prin intermediul imaginilor. Modelele educaționale din lumea contemporană se află într-o continuă schimbare care trebuie să se sincronizeze cu noile tehnologii. Utilizarea în mod responsabil

a instrumentelor TIC implică o atitudine critică și reflexivă față de informația disponibilă. Comunicarea într-o limbă străină este strâns legată de comunicarea în limba noastră maternă, solicitând medierea și înțelegerea interculturală. Sensibilizarea și expresia culturală presupune aprecierea importanței exprimării creative a ideilor, o atitudine pozitivă prin valorizarea diferențelor culturale și a diversității lingvistice a Europei.

Prin proiectul etwinning "Graphic novels in the classroom", școlile partenere au inițiat un dialog cross-curricular creator.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiectul-etwinning-un-deme-rs-cross-curricular-creator>)

Proiect interdisciplinar prin eTwinning: "Environmental Project", pas cu pas

De **Georgeta-Irina Rusu**

O aplicație practică, exemplificată prin valorificarea unui proiect european, a fost realizată grație platformei eTwinning, o punte de legătură între profesorii care fac parte din Uniunea Europeană. Platforma eTwinning înlătură risipa timpului, într-o eră a vitezei, și înlesnește contactele din diferite școli europene.

Environmental Project este un proiect care are ca temă mediul înconjurător, dar care abordează mai multe discipline de studiu cum ar fi: informatica, limba engleză, biologia, arta-fotografia. A fost inițiat prin platforma eTwinning de către un profesor din Turcia, la care au aderat pe rând, folosind ca mijloace de comunicare chat-ul, blog-ul, platforma eTwinning, profesori din Uniunea Europeană precum: Bulgaria, Grecia, Ungaria, Polonia, Spania, Anglia, Slovacia și nu în ultimul rând, România. Limba în care s-a desfășurat proiectul a fost limba engleză și au fost antrenați un număr de 29 profesori și 89 elevi din 9 țări europene. Pe lângă tema principală legată de natură, ne-am împărtășit, prin expunerea activităților și discuțiilor noastre experiența ca profesor și ca elev din fiecare țară participantă, ideile noastre legate de activitatea de dascăl, chiar și de elev, în țări diferite, cu o diversitate culturală.

Cel mai mult ne-am bucurat că dincolo de cunoașterea vastă pe care am căpătat-o cu toții, și din perspectiva de profesor și din perspectiva de elev, în domeniile amintite mai sus, de legarea de noi prietenii, am căpătat și certificatul național de calitate pentru implicarea activă și, de ce nu, creativă, în cadrul acestui proiect de mediu, în limba engleză, pe Internet.

Dar cum s-a ajuns până aici?

Primul pas este să îți faci un cont pe eTwinning, cu câteva date

despre tine, profesia, locul de munca, școala ta, ce-ți place, ce așteptări ai și în ce proiecte ai dori să te implici cu teme enumerate. Poți posta ca profesor proiectele tale și să-ți cauți parteneri. Dar în cazul nostru am căutat parteneri pe situl unde profesorii din întreaga Uniune Europeană vor să contacteze eventuali colaboratori. Fiind direct interesați de un proiect de mediu, ne-a fost foarte ușor să-l contactăm pe partenerul și coordonatorul proiectului nostru din Turcia. Așa că i-am trimis un e-mail prin care ne exprimam dorința noastră de a face parte din acest frumos proiect, după ce ne-am uitat pe proiectele, descrise succint și nu puține la număr. Am primit răspuns îndată și asta ne-a bucurat. Faptul că a ținut legătura cu noi și coordonatorul era disponibil oricând ne-a stimulat și mai mult. Trebuie să recunoaștem că ne trimitea e-mail ori de câte ori era necesar și ne mulțumea și chiar ne lăuda. Lucru încurajator pentru elevi, care se întreceau chiar pe sine. În afară de acest proiect, ne-am mai înscris la un altul. Însă dacă vrei să iasă un proiect cu rezultate remarcabile este bine să fie puține proiecte și bune pentru că este vorba de timp. Există un chat al profesorilor și un chat al elevilor prin care pot lua legătura și comunica direct între ei.

Un lucru important este faptul că acești parteneri se caută la începutul anului școlar sau la sfârșitul unui an pentru anul următor școlar.

Environmental Project

Proiectul s-a desfășurat pe parcursul unui an școlar, iar programul nostru cu raportare lunară, să zicem, a fost următorul: în luna octombrie, o scurtă prezentare despre școala noastră realizată din perspectiva elevilor, cu misiunea, obiectivele, țintele strategice, perspectivele, rezultatele, activitățile de mediu întreprinse, realizările, totul într-o formă electronică, video, prezentare power-point; în luna noiembrie prezentări despre localitatea în care locuim, cu note geografice, istorice, etnografice, cu tot ce ne reprezintă și ne identifică, bineînțeles cu accent pe mediu, pe natură; în luna decembrie fiecare țară trebuia să prezinte frumuseți și locuri murdare din jurul nostru; în ianuarie am înșiruit obiceiurile ecologice bune și rele ale noastre, ale locuitorilor noștri și cum putem înlocui un obicei prost cu unul bun prin fapte, bineînțeles cu dovezi, fotografii, video; în februarie, fiecare avea de făcut ceva pentru mediu, având ca punct de plecare grădina școlii, în martie am avut dezbateri pe tema conservării energiei și poluare, în mai aveam să creăm o lume eco prin realizarea de activități și felul cum contribuie să spunem reciclarea la salvarea planetei, iar în iunie am făcut bilanțul activităților noastre de-a lungul anului școlar.

Dincolo de experiența acumulată prin exersarea limbii engleze și expunerea ideilor legate de mediul înconjurător, elevii au fost foarte încântați să lege prietenii prin pasiunile comune prin care le-au descoperit, implicându-se în acest proiect: natura, design-ul ecologic, investigația ecologică, jurnalismul, fotografia. Profesorii au aflat că pot învăța și de la elevi multe lucruri noi și am rămas cu un gust plăcut — noi, profesorii din Uniunea Europeană — că viitorul planetei se află pe mâini sigure. Activitățile realizate aici le-am inclus și în programul eco-școala, iar școala noastră, într-un concurs național de ecologie a ocupat locul 7, iar la concursul național "Tineri reporteri pentru mediu", secțiunea fotografie, locul 1, următoarele premii neacordându-se și Concursul Național "Prietenii pădurii", locul 2.

Ideile care au luat naștere în acest proiect au fost valorificate și în alte proiecte de mediu, iar participarea la diferite concursuri pe teme de mediu a fost în număr mare, din partea elevilor. Să nu mai vorbim de rezultatele deosebite obținute la învățătură la disciplinele direct implicate: limba engleză, informatică, biologie, iar pentru faptul că se fotografiau locurile murdare, elevii devenind un fel de paparazzi, a crescut responsabilitatea în rândul lor cu privire la păstrarea curățeniei în clase, pe holurile școlii, în curte, iar zilele ecologice: Ziua Mediului, Ziua Diversității, Luna pădurii, se țin ca adevărate sărbători, astfel în fiecare an școlar este o tradiție să se planteze flori și pomi fructiferi în grădina școlii. Să nu mai vorbesc de campaniile PRO ECO, PRO BIO organizate de elevi în cartierele unde trăiesc, având ca obiective: reducerea risipei de energie, apă; conservarea, curățenia și menținerea ei. Cu aceste ocazii elevii au dăruit broșuri făcute de ei la calculator în Microsoft Office Publisher și imprimate. Faptele lor nu au rămas indiferente, iar administratorii blogurilor: ecosic și bealwayseco, precum și ccdg au făcut publice acțiunile lor.

Știm cu toții că elevii noștri stau mult timp în fața calculatorului, pe Internet mai ales. Prin aceste proiecte, putem să le fructificăm timpul, făcându-i să se implice în proiectele educaționale de tip Twinning. Cu această ocazie, se mai pot dezlipi de calculator, realizând lucrări practice, fiind un lucru îmbucurător și pentru părinți.

Pornind de la aceste proiecte de tip eTwinning (și prin eTwinning) se ajunge la realizarea unor proiecte Comenius sau încheierea un parteneriate bi- sau multilaterale între școli. De exemplu, coordonatorul turc al proiectului nostru a inițiat deja un proiect Comenius prin completarea formularului și trimiterea lui către agențiile care finanțează proiectele de acest gen. Seriozitatea și consecvența muncii în cadrul activităților din proiectele desfășurate prin platform eTwinning determină găsirea de parteneri pentru viitoare proiecte de tip Comenius.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiect-interdisciplinar-prin-e-twinning-environmental-proiect>)

Proiect internațional eTwinning "Les enfants pendant le Deuxième Guerre Mondiale" – pentru o memorie colectivă

De **Ruxandra-Magdalena Manea**

Realizat pe platforma virtuală etwinning, proiectul a fost desfășurat pe parcursul unui an școlar între doi parteneri europeni – prof. Sandra Steinbock, cu elevii de la *Bundesgymnasium und Bundesrealgymnasium Braunau am Inn, Braunau am Inn*, Austria și prof. Ruxandra Manea, împreună cu elevii de la *Colegiul Național Dr. Ioan Meșotă Brașov*, România. Activitățile s-au derulat conform unei planificări anterioare agreeate și au vizat competențe adaptate programei școlare conform competențelor generale și specifice prevăzute bazându-se pe documente autentice scrise, orale, video. Activitățile de evaluare s-au materializat în realizarea de produse finale expuse în cadrul unor expoziții în Brașov și în orașele de proveniență ale partenerilor de proiect, dar s-au centrat și pe modalități de continuare ale proiectului. Continuarea ar fi una firească, copiii din România în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial și implicațiile evenimentelor în România.

Proiectul cu titlul: «*Les enfants pendant le Deuxième Guerre Mondiale*» (DGM) se desfășoară pe platforma virtuală etwinning.net, în limba franceză și vizează activități de prezentare, «Copiii din Izieu», lectura de cărți, albume, benzi desenate, vizionarea de filme, alcătuirea de chestionare de colaborare între elevii participanți. Sandra Steinbock este fondatoare a proiectului împreună cu Magali Grapton, FRANȚA, iar noi ne-am alăturat acestui proiect din 19 octombrie 2011, proiect recompensat cu Certificatul Național de calitate.

Proiectul se desfășoară pe platforma virtuală etwinning.net, în limba franceză, și vizează colaborarea prin comunicare pe email, chat, forum în realizarea activității de prezentare ca de exemplu «Copiii din Izieu», lectura de cărți, albume, benzi desenate, vizionarea de filme, alcătuirea de chestionare de colaborare între elevii participanți, evaluare de proiect. Astfel, pe perioada întregului an școlar – cu excepția vacanțelor școlare, a săptămânii Școala Altfel -, s-a stabilit lunar câte o activitate și un termen de predare, în colaborare și de comun acord cu elevii, astfel încât programul lor să nu fie supraîncărcat. Fiecare activitate are un produs final care se poate consulta pe adresa proiectului, și anume la adresa publică de logare la proiect: Lien public vers cet Espace virtuel eTwinning: <http://new-twinspace.etwinning.net/web/p34083>.

Activitățile avute în vedere vizează competențe lingvistice, culturale și interculturale, cunoștințe istorice despre Al Doilea Război Mondial, în Franța realizate după un *planning* alcătuit de primii membri fondatori ai proiectului, Magali Grapton, Franța și Sandra Steinbock, Austria.

După realizarea prezentării participanților și a colegiilor de proveniență, una dintre primele activități s-a referit la Al Doilea Război Mondial. Astfel, pe baza hărții Franței ocupate între 1940 și 1944 și a documentelor puse la dispoziție elevilor implicați

(situri, bloguri personale, documente video realizate de elevii parteneri, prezentări powerpoint) s-au realizat chestionare asupra teritoriilor ocupate cu ajutorul surveyMonkey.com, apoi chestionare despre mareșalul Petain, despre faimosul Apel de la 18 iunie, Charles De Gaulle, antisemitism, Auschwitz, Les justes, chestionare la care fiecare echipă participantă trebuia să răspundă și să propună pentru reciprocitate (gech.pagesperso-orange.fr/eval/qcm/qcm_opt.htm).

O a doua activitate are în vedere dezvoltarea competențelor de lectură. Documentul propus de partenerii austrieci și ales de elevii români este o secvență a unei benzi desenate, urmată de o fișă de evaluare. Banda desenată se numește «Deux SS chez le coiffeur Joffo» (ppbm.langedizioni.com/varie/cyberbiblioteca/cyber.php).

Lectura romanului *Jurnalul Annei Franck* este una dintre cele mai valoroase lecturi ale elevilor, după cum ei înșiși au declarat, datorită impactului pe care l-a avut asupra lor. Activitățile propuse pe marginea acestei lecturi, care era de fapt o miză majoră a proiectului în viziunea românească, s-au dovedit a fi cele mai interesante pentru elevii români implicați mai apoi în discuții. În activitatea intitulată *Le grenier de Sarah* (www.grenierdesarah.org), elevii au putut continua cercetările lor cu privire la destinele altor copii afectați și ei și familiile lor de război și de Holocaust în Franța. Astfel, au făcut prezentări pe care le-au realizat pe hârtie prin tehnica colajului ale copiilor. Produsele lor finale au fost alese spre prezentare în cadrul Colegiului nostru și la Mediateca franceză din oraș.

La finalul proiectului au fost prevăzute și activități de evaluare a proiectului în care s-a discutat despre avantajele și dezavantajele colaborării dintre parteneri, ale activităților programate, ale instrumentelor de lucru utilizate. De asemenea, pentru evaluarea finală, produsele realizate de elevi au fost expuse în cadrul expoziției de fotografie, Les enfants de la DGM, la Mediateca franceză Brașov și în cadrul unei expoziții la Colegiului Național «Dr. Ioan Meșotă» Brașov. Evenimentul a fost anunțat comunității prin invitație realizată de Elena Gorgovan, elevă participantă la proiect cu rezultate deosebite la olimpiadele de informatică și un afiș realizat de toți elevii implicați în proiect.

Obiectivele proiectului au fost: punerea elevilor în situație de comunicare reală pentru dezvoltarea capacităților de lectură, ca și în situații concrete de înțelegere și producere de mesaje scrise în limba franceză, dezvoltarea gustului pentru lectură la copii, suscitarea interesului prin intermediul lecturii active, determinarea elevilor de a lua la cunoștință de caracterul social al actului de lectură și nu doar ca o activitate de interiorizare ci ca pe o ocazie de a se exprima și a de a împărtăși, dezvoltarea capacităților și abilităților de a crea un produs multimedia, un Pptt., fișe proprii de lectură, chestionare, exerciții interactive, hărți conceptuale, producere de mesaje scrise, redactarea a diverse fișe de lucru, de chestionare, de prezentări pornind de la documente autentice declanșatoare orale sau scrise care reprezintă o modalitate excelentă de integrare în curriculumul obligatoriu de realizat.

Prin proiectele pe platforma virtuală etwinning, competențele, valorile, atitudinile de tip cultural și intercultural sunt atinse în mod eficace și într-o manieră suplă, fără eforturi suplimentare de planificare din partea profesorilor. Aceste proiecte etwinning sunt excelente pentru acest tip de competențe, care permit și

viitoare performanțe culturale ale elevilor, care îmbină, în acest caz, istoria și geografia cu limbile străine, cu elementele de cultură și civilizație. Spre exemplu de activități care să vizeze a da informații și a recepta despre Holocaust, Al Doilea Război Mondial și copiii de la Izieu, lectura romanului jurnal «Jurnalul Annei Frank», de benzi desenate cu temă, vizionarea de filme ca «Le garçon en pyjama rayé», «Au revoir les enfants!» sunt activități transdisciplinare și interculturale care vizează cunoștințe istorice despre Holocaust, al Doilea Război Mondial.

Platforma virtuală etwinning este o modalitate de realizare de proiecte interactive, care susține demersurile profesorilor implicați în procesul de învățământ prin posibilitățile largi de găsire de parteneri potriviți cu ajutorul cărora să se poată atinge foarte bine obiectivele de învățare avute în vedere. Este un factor de motivare deosebit. Una dintre cele mai importante lecții din cadrul proiectului este una istorică și anume aducerea în prim plan a Holocaustului pentru memoria colectivă a umanității, pentru a evita ca aceste atrocități să se mai repete. A doua este aceea că elevii au putut să-și manifeste pe deplin creativitatea în realizarea de produse finale cu privire la destinul persoanelor implicate în evenimentele din Al Doilea Război Mondial urmărite în filme, în romane, benzi desenate, cântece, hărți, prezentări powerpoint.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/proiect-international-etwinni ng-pentru-o-memorie-colectiva>)

Îmbunătățirea sistemelor de e-learning în vederea dezvoltării competențelor metacognitive la studenți

De **Maria Canter**

Termenul de metacogniție a apărut recent în cercetările de specialitate însă fenomenele metacognitive au fost cercetate încă de la începutul secolului XX, respectiv de către John Dewey (1910), care în lucrarea «How we think», a analizat erorile în lectură. De cele mai multe ori, activitățile metacognitive se desfășoară automatizat și nu sunt conștientizate. Cercetările în domeniu au demonstrat însă că metacogniția poate fi predată și învățată. Dacă în predarea învățarea față în față acest lucru nu este ușor de realizat, el este și mai greu în cazul e-learning-ului.

John H. Flavell, primul care a utilizat termenul de «metacogniție», a definit și cele 2 aspecte/componente ale metacogniției, respectiv cunoștințele metacognitive (aspectul declarativ al metacogniției) și abilitățile metacognitive, respectiv utilizarea cunoștințelor metacognitive pentru a gestiona propriile

procesele mentale (aspectul procedural al metacogniției).

Cercetările în domeniu au demonstrat că metacogniția poate fi predată și învățată, din acest motiv ea *“trebuie să facă obiectul unei învățări explicite, intenționate, și nu cum se întâmplă în momentul de față, când ea este lăsată exclusiv pe seama unei învățări incidentale, implicite”* [1].

Dacă în predarea învățarea față în față acest lucru nu este ușor de realizat el este și mai greu în cazul e-learning-ului. În lucrarea *“Developing metacognition”* [2], Elaine Blakey și Sheila Spence propun câteva strategii metacognitive pe care profesorii le pot utiliza pentru a dezvolta la studenți competențele metacognitive:

- “Identificarea “a ceea ce știu” și “a ceea ce nu știu”

studenții. La începutul activității este bine ca studenții să conștientizeze nivelul de cunoștințe pe care îl au privind subiectul respectiv. Ei vor face o analiză a ceea ce știu despre subiect, și a ceea ce nu știu și urmează să învețe.

- Discuții despre gândire - Este indicat să se poarte discuții despre activitățile metacognitive implicate în rezolvarea sarcinii (obiective, dificultate, strategii optime etc.). Aceste discuții vor dezvolta și vocabularul studenților, specific gândirii, facilitând astfel exprimarea despre propria gândire. O strategie în acest sens poate fi și lucrul în perechi: unul dintre studenți descrie propriul proces de gândire privind problema ce urmează a fi rezolvată, iar partenerul îi pune întrebări ajutându-l să își clarifice anumite aspecte. Similară este și învățarea reciprocă în grupuri mici de studenți, care pe rând îndeplinesc rolul de profesor.

- Păstrarea unui jurnal - Studenții păstrează un jurnal al învățării, unde reflectă asupra proceselor lor de gândire și comentează cum au rezolvat dificultățile pe care le-au întâmpinat. Este un jurnal al procesului.

- Planificare și autoreglare - Studenții trebuie să își asume responsabilitatea pentru planificare și reglarea propriului proces de învățare. Este dificil pentru cel care învață să devină auto-direcționat atunci când învățarea este planificată și monitorizată de către altcineva. În acest sens studenții pot fi învățați să planifice activitățile de învățare, să estimeze timpul necesar pentru fiecare activitate, să organizeze materialele și să programeze procedurile necesare pentru a realiza o activitate. Este bine ca criteriile de evaluare să fie elaborate împreună cu studenții, astfel încât ei să învețe să se autoevalueze pe parcursul procesului de învățare.

- Interogare/chestionare despre procesul de gândire - Se poate folosi un model în trei pași. Primul pas, profesorul ajută studenții să analizeze activitatea din punct de vedere al gândirii și sentimentelor. Apoi grupul realizează o clasificare a ideilor, identificând strategiile de gândire folosite. În final evaluează dacă au avut succes, înlătură strategiile care nu au avut efect, și le identifică pe cele care pot fi folosite în viitor.

- Autoevaluarea - se poate realiza la început prin completarea de liste de verificare (*checklists*) centrate pe procesul de gândire; gradual, va fi aplicată independent.”

Toate aceste strategii sunt propuse pentru învățarea față în față, dar o parte dintre ele pot fi aplicate și în e-learning. Pentru a putea aplica însă strategiile mai sus menționate, sistemele de e-learning actuale necesită îmbunătățiri. În acest sens am

îmbunătățit un sistem de e-learning open-source eFront, pornind de la modelul Metacognitive E-learning Model (MEM), model propus de autor într-o lucrare anterioară. Pe parcursul semestrului II al anului universitar 2012-2013 am desfășurat un experiment, în care au fost implicați studenți de la Universitatea “Lucian Blaga” Sibiu, care urmează, în cadrul modulului psihopedagogic și metodic, cursul de Instruire Asistată de Calculator. Am pornit de la ipoteza că studenții care folosesc în procesul de învățare modelul de sistem de e-learning original, MEM, își vor dezvolta competențele metacognitive la un nivel superior față de cei care folosesc un sistem tradițional de e-learning. S-a realizat o corelație între strategii, competențele metacognitive pe care dorim să le dezvoltăm la studenți și activitățile întreprinse de student în sistem. De exemplu: studenții reflectează asupra proceselor lor de gândire păstrând un jurnal electronic și completând frecvent formulare de autoevaluare. Sistemul a fost extins cu un modul original de Feedback; acesta a oferit automat feedback frecvent în timpul procesului de învățare, pe baza acelor activități efectuate de student în sistem care erau în legătură cu competențele metacognitive vizate. Nivelul de competență a fost măsurat atât la începutul cât și la sfârșitul experimentului, rezultatele obținute validând ipoteza.

Bibliografie: 1. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Ed. POLIROM 2004 2. Blakey, E., Spence, S., *Developing metacognition*, ERIC Clearinghouse on Information Resources Syracuse NY, 1990

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/dezvoltarea-competentelor-metacognitive-la-studenti>)

eTwinning - o abordare integrată a competențelor cheie

De **Petruta Lostun**

Portalul eTwinning pune la dispoziția profesorilor și elevilor din învățământul preuniversitar instrumente web eficiente pentru exersarea și dezvoltarea competențelor-cheie, sub formă de cunoștințe, abilități și atitudini adecvate, în vederea adaptării depline la societatea bazată pe cunoaștere. În cele ce urmează, ne propunem să arătăm că eTwinning este o oportunitate pentru formarea integrată a competențelor-cheie și că 6 dintre aceste competențe sunt vizate de orice proiect eTwinning, indiferent de tematica acestuia.

Cele 8 competențe-cheie (1) sunt interdependente datorită caracterului lor transversal. Corelate, ele converg, de fiecare dată, către gândire critică, creativitate, inițiativă, rezolvarea

problemelor, evaluarea riscurilor, luarea deciziilor și gestionarea constructivă a sentimentelor, coeziune socială. Ele sunt esențiale, sub paradigma învățării pe tot parcursul vieții, întrucât favorizează adaptarea la schimbare și integrarea în mediul profesional și social.

Cel puțin 6 dintre competențele-cheie sunt dezvoltate prin derularea oricărui proiect educațional eTwinning, indiferent de tematica acestuia. Astfel, orice colaborare eTwinning are nevoie de un instrument de comunicare, de un limbaj comun, care — în mod normal — pe portal ia forma unei limbi de circulație europeană. Competențele de comunicare în limbi străine, dacă sunt stimulate, întăresc și abilitățile de mediere și înțelegere interculturală. Vom observa și faptul că, exersând — prin comunicare directă, documentare, redactarea de sinteze tematice — o limbă străină, se obține nu doar învățarea eficientă a acelei limbi, dar și încrederea în capacitățile proprii de autoexprimare prin depășirea barierelor de ordin lingvistic și cultural. Această eludare a barierelor comunicării este posibilă prin centrarea pe mesajul și efectul comunicării, prin exprimare creativă, creșterea respectului de sine și prin deschiderea manifestată față de celălalt, adică interferează pozitiv cu celelalte competențe.

Competențele digitale sunt și ele presupuse de orice activitate de proiect derulată pe portalul eTwinning, întrucât sunt direct corelate cu nevoile de comunicare generate de participarea la proiect. Competențele digitale implică utilizarea cu încredere și în mod critic a tehnologiei din societatea informațională (TSI) și deci abilitățile de bază privind tehnologia informației și a comunicării (TIC). Să nu pierdem din vedere faptul că derularea unui proiect educațional eTwinning nu se limitează la instrumentele digitale ale platformei, ci stimulează căutarea de soluții tehnice diverse și facilitează extinderea instrumentelor pe care elevii și profesorii devin capabili să le exploateze în prelucrarea informațiilor și în comunicare.

O altă competență-cheie, a învăța să înveți, este legată de abilitatea de a urmări și organiza propria învățare, fie individual, fie în grupuri, conform nevoilor proprii, precum și de a conștientiza care sunt metodele și oportunitățile disponibile. eLearning și learning by doing se întâlnesc pe portalul eTwinning. Un proiect educațional derulat prin intermediul TwinSpace apelează, în mod frecvent, la cercetare individuală sau în echipă, la analiză critică și învățare prin descoperire, la exersarea unor deprinderi în contexte reale diferite, prin urmare, este un learning by doing extins. Ceea ce se învață prin metodologia mai sus precizată... se fixează ca deprindere comportamentală permanentă, fundamentând o anumită deschidere către învățarea și actualizarea continuă a informațiilor și abilităților.

O altă categorie de competențe-cheie pe care eTwinning le stimulează sunt cele sociale și civice, pentru că platforma a devenit o comunitate profesională lărgită pe care cetățenia europeană tinde să devină din concept realitate funcțională. Competențele sociale — cu referire la cele personale, interpersonale și interculturale, la toate formele de comportament care permit elevilor și profesorilor implicați să participe în mod eficace și constructiv la viața socială și profesională — sunt activate pe fondul comunicării și colaborării pe care portalul o promovează. Competențele sociale și civice sunt corelate cu inteligența interpersonală și intrapersonală,

precum și cu inteligența emoțională. De dezvoltarea acestora depind bunăstarea personală și socială. Observarea codurilor de conduită și a obiceiurilor din diferite medii culturale conduce atât la o mai bună înțelegere de sine, cât și la o mai bună înțelegere a celuilalt, la acceptare. Competențele civice, în special cunoașterea conceptelor și a structurilor sociale și politice (democrație, justiție, egalitate, cetățenie și drepturi civile), fac posibilă participarea activă și democratică a oamenilor la viața propriilor lor comunități.

Prin facilitarea transformării ideilor în acțiune, prin activitate de grup și colaborare, prin schimbul de experiență care are loc pe platformă, se stimulează o altă competență, referitoare la simțul inițiativei și al antreprenoriatului. Această competență presupune creativitate, inovație și asumarea unor riscuri, precum și capacitatea de a planifica și gestiona proiectele în vederea atingerii obiectivelor. Participanții la o experiență eTwinning devin conștienți de contextul propriei lor activități și își dezvoltă capacitatea de a valorifica oportunitățile apărute. Acesta este fundamentul pentru achiziția unor abilități și cunoștințe specializate, de care vor avea nevoie cei care instituie sau contribuie la o activitate socială sau comercială. Totodată această sferă de competență include conștientizarea valorilor etice și promovarea bunei guvernări. Nici în acest caz, nu se poate contesta efectul pe termen lung al exersării integrate, cu ajutorul suportului eTwinning, a acestor competențe.

Nu în ultimul rând, participarea la proiecte eTwinning consolidează conștiința și expresia culturală, întrucât creează contextul în care poate fi evaluată și apreciată importanța dobândirii unei conștiințe de sine, a încurajării oricărei forme de exprimare culturală a ideilor. Prin participarea la dialog cultural și la schimb de experiență profesional, prin utilizarea unor canale culturale precum muzica, teatrul, literatura și artele vizuale, emoțiile se convertesc în experiențe, cu efect pe termen lung.

Desigur, un proiect eTwinning dezvoltă, cel puțin prin efect de contagiune, aptitudini și competențe lingvistice în limba maternă, întrucât participarea la activități, analize, dezbateri de proiect sporesc capacitatea de înțelegere a unui mesaj, discriminarea dintre esențial și neesențial în conținutul comunicării, abilitatea de a construi un mesaj pertinent și de a participa eficient la comunicare.

În ceea ce privește aptitudinile și competențele matematice sau aptitudinile și competențele științifice și tehnologice — acestea pot fi consolidate prin intermediul proiectelor educaționale eTwinning dacă sunt direct vizate de profesorii care organizează învățarea, în cadrul unor proiecte cu profil specific.

Datele statistice cuprinse în Raportul preliminar eTwinning RO12 (2), confirmă — din punctul meu de vedere — faptul că utilizatorii eTwinning percep această abordare integrată a competențelor-cheie prin activitățile de pe portal. Profesorii care au participat la anchetă, arată — prin răspunsurile lor — indici de satisfacție superiori pentru rolul platformei eTwinning în crearea unei deschideri către lume și pentru faptul că portalul permite să fie exersată comunicarea, participarea activă în comunități lărgite (3).

Bazându-ne pe acele secțiuni (4) ale Raportului în care este evidențiat impactul perceput sub formă de valoare adăugată, beneficii și progrese înregistrate de elevi în achiziția de competențe ca urmare a participării la proiecte eTwinning,

observăm că profesorii respondent apreciază că, fiind creative, atractive, interesante și adecvate contextului tehnologic actual (5), activitățile de învățare de tip proiect desfășurate pe portal favorizează deopotrivă capacitățile de colaborare, creativitatea, cetățenia și competențele civice (respectul reciproc, conștientizarea relațiilor sociale), competențele digitale (6).

Din acest Raport rezultă un anumit consens al respondenților cu privire la faptul că parteneriatele eTwinning sunt relevante – cu prioritate — pentru profesorii care vor să-i pregătească pe elevi pentru secolul XXI și care vor într-adevăr să schimbe ceva în predare. Iată de ce vom susține că toate competențele — cheie evidențiate anterior ca fiind stimulate prin participarea la proiecte eTwinning, asigură o valoare adăugată pentru intervenția educațională orientată către piața muncii, coeziunea socială și cetățenia activă.

eTwinning oferă flexibilitate, adaptabilitate, satisfacție și motivație, asigurându-și un impact sporit asupra dezvoltării personale și profesionale a persoanelor implicate. Ca urmare, eTwinning rămâne o opțiune viabilă pentru desfășurarea de activități educaționale cu efecte complexe, coerente, integratoare, în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

Bibliografie: ISTRATE, O. et al. (2013) Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Recomandarea 2006/962/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Note: (1) Recomandarea 2006/962/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Cele 8 competențe-cheie cuprinse în documentele europene sunt: aptitudini și competențe lingvistice în limba maternă; aptitudini și competențe lingvistice în limbi străine; aptitudini și competențe matematice; aptitudini și competențe științifice și tehnologice; aptitudini și competențe de învățare — learning to learn; aptitudini și competențe civice, interpersonale, interculturale și sociale; aptitudini și competențe antreprenoriale; aptitudini și competențe de exprimare culturală. (2) ISTRATE, O. et al. (2013) Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Metodologia de cercetare a fost realizată de o echipă de la TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație și de la Institutul de Științe ale Educației. Cercetarea evaluativă s-a desfășurat în perioada octombrie-noiembrie 2012, având un eșantion de 225 de cadre didactice participante în acțiunea eTwinning. (3) Ibidem, p. 45. Au fost precizate primele 2 beneficii percepute de respondenți, cu indici de satisfacție măsurați de peste 87%. (4) Ibidem, pp. 43 — 46. (5) Au fost listate descrescător caracteristici ale activităților eTwinning cu indici de satisfacție calculați de peste 83,7%. Sursa: Raport , p. 46. (6) Au fost enumerate, în ordinea descrescătoare a scorului, progresele percepute în achiziția de competențe care au înregistrat indici de satisfacție de peste 78,7%. Sursa: Raport, pp. 46-47.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați

<http://iteach.ro/experiencedidactice/etwinning-o-abordare-integrata-a-competentelor-cheie>)

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice